

JÁSZKUN POLGÁR.

Közérdekű, gazdasági, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelen minden csütörtökön.

Előfizetési feltételek:	Szerkesztőségi iroda:	Hirdetések díja:
Május 1-től augusztus végeig . . . 2 frt.	I. tized, 84-dik szám alatt.	Egy 3 hasábos petit sor helye 10 kr.
„ december „ 4 frt.	Kiadó hivatal: Gerzsány Antal, II. tized, saját házában.	Többszöri hirdetések engedményben részesülnek. Kínestári illeték külön 30 kr. Nyilttér sora 25 kr.

Tisztelettel tudatjuk, hogy lapunkra előfizetéseket a LITASSY TESTVÉREK című helybeli közéleti közéletben részesülő cég is elfogad.

Pártjaink a közel multban. *)

II.

(Folytatás.)

—t.— Az ilykép alakult pártnak fejlődése, első időbeni működése, a szabadságharc alatti magatartása, s az e dicső napokat követő elnyomatási időszakban szivós kitartása a történelem körébe tartozván, mi csak újabb politikai működésére szoritkozandunk.

1860-ban az alkotmányosság hazánkban legalább formailag helyreállítva, a Jászkunság az újraébredés pillanataiban az elsők sorában kezdé meg a hazafias irányzatú mozgalmat.

A régi vezér, — ki a germanizáló törekvések 12 éve alatt csak szunyadozott, csak várva s remélve hallgatott — azonnal kibontá a már előbb fönne lobogtatott zászlót, s hivei közé gyülekezve őt az országgyűlésre egyik képviselőjökül nemesak megválaszták, de sőt kikiálták.

*) Az utóbbi napokban, e lap további fenn-tarthatására nézve végreményemet magában foglalt kísérletem is meghiúsulván, miután ennek folytán az előfizetési határidőnek e hó végével leendő lejártával e lap rövid, de nem egészen eredménytelen pályáját befejezendő, kénytelen valék ezen értekezésen,et a lehetőleg összeszoritani. T. Gy.

Ámde ez alkotmányosnak czimzett korszak csak nagyon rövid életű volt.

Ismét beállott a provizorium.

De miután nemsokára ismét szükség volt a magyar zsebre s vitézségre, újból megkezdődött, illetőleg folytatott az alkotmányoskodás.

Azonban már ekkor méltán ki volt az őszülő jászvezér testileg a sok erőmegfeszítésben fáradva; nehogy tehát az ügy, a párt hanyatlást szenvedjen, azon gondolkodott az önzetlen hazafi, hogy követőinek soraiból magához egy alkalmas ifjút emeljen.

Körütekintett a hivek sorain.

És zemei egy nemesak testileg, de számos lelki tulajdonnal is a sorok közül kimagasló ifjún akadtak meg.

Figyelemmel kíséré lépteit, tetteit, s csakhamar meggyőződve arról, hogy ez ifjában mindazon kellék megvan, mi az általa elfogalando álláshoz szükségeltetik, az ősz vezér őt — ismert őszinte egyenes lelkületénél fogva, minden této-vázás, habozás és halogatás nélkül ve-zértársul magához emelte.

Ez ifjú Sipos Orbán volt.

Nekünk Sipos Orbán ur magány személyéhez semmi legkisebb közünk s jogunk sincsen, sőt őt magány életében derék, művelt, szépen képzett, ritka szorgalmu, s rendkívüli tevékenységű férfiúnak ismerjük.

Ámde nyilvános s politikai pályájának művelei azok, miket — mióta kiismerttük — roszalunk, s helytelenitünk, és így szigorú, éles, de igazságos bonczol-gatásukat lapunk főfeladatául tűztük ki.

Már pedig erre journalistikai to-lunk teljes jogosultsággal bír.

Azok tehát, a kik lapunkat olvasva a magány személyt, a nyilvánosság emberével akár elmekorlátottságból, akár pedig rosz akaratból, a mi rovásunkra téveszték össze, nemesak tapintatlanul, helytelenül, okatlanul, de sőt konokul is cselekedtek.

És e rövid, szükséges eltérés után folytassuk értekezésünket.

Pethes József a pártvezér nem csaló-dott.

Sipos Orbánban egy nemes hévvel, fentlobogó tüzzel telt keblű ifjura talált, a ki a legnagyobb lelkesedéssel, s buzgalommal fogott a társvezéri szerephez.

A SZÉPNEM SZÁMÁRA.

Itt vagytok még...*)

Itt vagytok még kedves fejskék?
Itt még? s nem siettek el?
Hervad a lomb, az ég sem kék,
Szomorú sejtelmi jel.

Társaitok szárnyra keltek,
Szárnyra élv, kedv, szerelem,
A vészharang sugja nektek:
Boldogság itt nem terem!

Emlékeztek? Emlékezni
Int e torony, int e tó,
Emlékeztek? hogy szeretni
Mi boldogság, és mi jó!

De az emlék császávára
Ki hallgatna? mond meg azt!
Tenger, bérczen — túl int már a —
S nem csal többé uj tavaszt.

*) A bölgy már magában is isten remek teremtménye, de ha ily ihlettel bír, nem valódi istenség-e? A szerkesztő.

Elsurranni a tó felett,
Lengni fénylő tükörén,
Itt meríteni új életet,
Oh! ez ritka tünemény.

De hisz ez: a multak álma!
Csalóka hűtlen ábránd,
Ködfátyol, vihar hulláma,
S nem egyéb mint futóláng.

Sorsotok létem hű képe,
Multért, jövőt esdve kér!
S vigasz helyére mi lépe?
„Átok!” ez itt pályabér!

U. Betti.

Egy nőhöz!

Rózsa, rózsza, piros rózsza
Miért vagy oly halvány?
Mért oly sáppadt arcod pirja
Mint hold az ég boltján.

Miért zeng a mélabús dal
Örökké lantodon?
Mely a szívből keservet csal
És könnyet arczodon,

Oh mond! mi bántja kebledet?
Talán a szerelem?
Vagy, mint mondád, a bérezekeket
Örök hó fedí el?

Vagy a siri esendes meder
Hullámmá változott?
A melyből a súlyedt veder
Keserveket hozott.

Oh nem! . . . más bántja kebledet:
A csalfa hűtlenség,
A szív, mely egykor szeretett,
Ime megfagyott jég.

A világ, mely egykor hűn karolt fel,
Most a sirba dobott,
És im föléd az armány és esel,
Egy méltatlant hozott.

E fáj neked; — s ezért halvány az arc
Mely mint hajnal pirult.
A fájdalmat most vígsággal takard,
Fény izzé a borút!

Gerzsány Antal.

A siker rövid idő alatt nagyszerű volt. —

A kifáradt vezér nemes eszméit, s a haza javára czélzó törekvéseit a teljes lelki testi erővel bíró ifju vezér társ hévveljesen karolván fel a párt rövid idő alatt imponans magaslatra emelkedett.

És annak üdvös hatása túl szárnyalá csakhamar a Jászság határát, a különben is hazafias lelkületű kis és nagy Kunok testvéri szeretettel egyesültek a Jászokkal, kik századokon át jó és balsorsban kormányzatilag is egyesülve valának.

Ez időben olvadt egybe a Jászok hatalmas balpárt.

És ez egybeolvadás érdeme az ifju vezér társé volt.

Epillanattól kezdve Sipos Orbán népszerűsége a Jászkunországban mesés magaslatra emelkedett.

Ámde ekkor szállta meg keblét a nagyravágyás daemona.

(Folytatása következik.)

Az ezen várost képviselő törvényhozó kilencz éves parlamenti működése.

SZÖLLÖSY ISTVÁNTÓL.

V. Befejezés.

A Brutusi merény.

„Et tu mi fili U ! ?
P.

A szedő kamra, hova a sötét szándékú belépett, gyengén pislogó mécestől vala megvilágítva.

Az úgynevezett „gyorssajtó“ egy rozszant gépezetből állott; hogy minő gőzerővel megy így a működés, annak commentárúal csak azt hozom fel, miszerint a Tekintetes kerületi bizottsági gyűlés 4—5 ivnyi jegyzőkönyvét a kerületi nyomdászt felfüggesztéssel fenyegető ukázok ösztönzésének daczára is — ez úgynevezett gyorssajtó csak 30—35 napok alatt képes — a kefenyomatnak a corrector általi 5-szöri reviziója mellett is hibáktól hemzsegőleg — kiállítani, — s ekkor is csak oly áldozat árán, hogy az itten nyavajgó kapezalap rendes időrei kinyomatását a néhány előfizető nagy örömeire képtelen eszközölni.

Beláthatja ebből mindenki, miért függött a Jákóhalmi választókerület sorsa attól, hogy a népatyjának kiáltványa ideje korán kiszedetve, a választók szeméiről a hályogot lefejtgesse.

A sillabizálásra is csak gyarlón képesített kölykönez-szedők 3 heti izzadságos munkája mégis vitte már annyira a kiáltvány ügyét, hogy a „gyorssajtó“ mozgásba lehetett hozni.

Ott állottak már a keretben a böttök szabályos glédában szedők és revisor fáradozásának kínosan született gyümölcsöként.

De csak egy bökés közéjük, és mikorra újra rendbehozhatnának, a Jákóhalmi követválasztás a kiáltvány nyilván-

osságára jutását megelőzőleg biztosan megtörténendett.

A Hídalgó szörnyű kéjézzettel sujtott a keret közepébe háromszor öles husángjával.

Negyednapra megtörtént a követválasztás.

Brutus maga elnökölt.

A hídalgónak átnyújtott a mandatum.

P. nagy lélekhez illő lemondással fogadta a csapást.

De a Nemesis nem késik!

Lejtős úton!

A politiai erköles hanyatlása napjainkban aggasztó mérvű, a legmegdöbbentőbb tények alig okoznak pillanatnyi benyomást. A jászkerületi képviselők immár harmadik köpenyt öltöttek fel. U - t nem annyira esodá-lom, 9 év alatt nem takaródhatott egygyel — hanem amaz! bármennyire közönnyel vegyük is a könnyű lelkiismerettel bírók üzelmeit, eköpenyváltás felett nem térhetünk csak amúgy egyszerűen napirendre! megkell itt állapodnunk.

Csak alig néhány hónapja, midőn törvényhozóink szörnyű lármaival szaladtak le e székvarosba, és kijelenték miszerint az ország szekere megfeneklett a sárban — már pedig nem az a celirányos politica, hogy azt a kátyuban hagyjuk, hanem ki kellend azt onnan emelni, mivel pedig e czelra szükséges emelődudak csakis a középpártnál léteznek, ök ezenel annak zászlója alá állanak, egyszersmind egy kiáltványban a középpárt hitvallását egyedül ödvhozónak mondván a monarchiára, az elvukhöz hűn maradtakat kaifásoknak és szök latkörű bűnös politicusoknak nevezgették.

Mindenki emlékezhetik e nevezetes mozzanatra, az ezt követett felháborodásra, csak az abnormis közállapot, és egy higgadt pártfő csillapító politiceijának köszönhető, hogy a felgerjedt közvélemény le nem tette a közbizalommal visszaelők egyikével rögtön a mandatumot.

Nem tudom vajjon kiségiték-e a szekeret a kátyúból valójában, azt sem, beteljesült-e Oláh Gyula képviselő fennen hangoztatott ama meggyöződése: hogy „egy két hét múlva százan leszünk az új zászló alatt,“ sem azt nem tudom, hogy kezelték az emelődudat.

Szabtak-e irányt mint politicus a törvényhozás működésének? azt sem tudom, — hanem annyit tapasztaltam, hogy a „Bolond Miská“-nak jó munkatársai voltak, — azt is gyanitom, hogy Ghyecz egyiköktől sem kérdezte — ministerré léte után: minő hivatal kell?

Szóllósy István.

Megyénk érdekében.

(G) Oly régóta hallgatunk már ezen szent ügyről, melynek érdekében jelenleg tollat emelek, hogy némelyok némáknak tartanak, mások gyávasággal bélyegeznek bennünket.

Hogy e kettő közül melyik való, erre bizonytal csak úgy felelhetünk meg, ha meggyöződünk ezek valódisága vagy valótlansága fölött. Most kérdjük tehát öszintén, meg a legnagyobb szigorral önmagunkat, vajjon meggyöződünk-e s kimondhatjuk-e a valót?

Tiszta önézetünk azt sugja, hogy igen. Így tehát meggyöződésünk alapján az

utóbbi, vagyis a gyávasággal bélyegezhetnek bennünket; — mert ha az, kit a nép bizalma oda emelt, hogy tiszta önézettel s mint igaz hazafi nevökben mindent mi szép és nemes megtehet, habár sokszor ép ellenkezőt is, mért ne tehetné tehát azt, hogy választói s kerületének előnyére megökn érdekében némi lépéseket tegyen?

Az igaz, hogy hon hangosan hirdeté, hogy bármely körülmények között fenn fog állni kerületünk; — de ott hol szükség volna ennek védoimére egy pár szót emelni, ott hallgatva mutatá be szónoki tehetségét.

Vessünk csak a közelmúltba egy pillantást, midőn Heves megye és Jászkerület együttes kikerekítéséről volt szó, hol Pulszky és Horváth képviselők saját érdekeik tekintetéből szekhelyül Gyöngyöst követelék (igen helyesen) s hatalmas argumentumokkal igyekezének követeléseiknek érvényt szerezni, — addig a mi képviselő uraink habár jelen voltak, szavaikat nem hallaták s így a némaság beleegyezésül tekintetett.

Az igaz, tekintve a központi távolságot ezen ujjonon alakítandó megyében bizonytal az tűnik ki, hogy Gyöngyös minden egyes városhoz közelébb fekszik ez uj megyében mint Eger.

Ezen szempontból tehát ha saját jogaink fönn nem tarthatók volnának, harezoljunk Gyöngyösért, Eger ellen, de ha fönn tarthatjuk saját kerületünk, mit jogosan hiho-tunk, akkor miért a tétlenség?

Vagy azt hiszi talán a t. képviselő úr, hogy ha már az országházban nem nyitá fel rózsás ajkait a hosszú 9 év alatt, választói ez ügyben is beelögszenek hallgatásával?

Ha ezt hiszi, úgy csalódik, mert a népöl is csak addig tart a türelem, míg legszen-tebb jogai sértve nincsenek, — de ha ez támadtatik meg, előrohan barlangjából s mint vérszomjas tigris ragadja meg ennek okozóit.

Már pedig megboesát képviselő úr, ha öszintén kimondjuk ezen állításunkat, ha megöknket elvesztjük, csak is ön lesz az ok és az okozó.

Ezúttal térjünk át megökn térképére s tekintsük meg egy pillanatra.

Mi úgy hisszük, hogy bárki, ki egy kis szakértéssel bír, azonnal belátja, hogy mily hibás kiállítás ez, egy oly óriási terület mint miénk egy tenyérnyi nagyságban van kimutatva, már e tény is elég ok arra, hogy a t. urak, kik ez ügy élén állanak, csak propter forma s nem érdekből tennék meg a kellő lépéseket.

De majd jön még egy idő, hol mind-ozekért kérdöre vonandjuk az illetöket.

Nemzeti színészet.

—t.— Végre valahára hosszas kalami-tások után megkezdettek az előadások.

Aug. 6-án Tóth Kálmánnak „Nők a zalkotmányban“ című parodisztikus vígjátékaadatott. E mű alkalmazásosságánél fogva csak ephemer becesel bír ugyan, de számos találó vonása, s ép, természetes, az életből merített komikai helyzetöknél fogva a közönség kedvencz darabja. Az előadás meglépőn sikerült. Vajdafi társulata nem csak egyikét, hanem lehet mondani általában minden szakmát betöltő jeles tagokkal bír. Györfy az apa szerepekben, Györfyné mint komikai s társalgási primadonna, Kendyné a naiv szakmában, Vajdafi aszerelmes partban, vég-re Dálnoky — kit jeles drámai színésznek ismerünk — a szelcs szalon lovag szerepben, és Szabó Anti e sokoldalú jeles színész a Rét-féle szerepkörben kitüntetettek magokat.

Aug. 8., Női uralom "Szigligeti száz arannyal kitüntetett vigjátéka. Az előadás az elsővel nemcsak vetekedett, de sőt egyöntetűségét illetően még túl is haladta az elsőt. Ilykép már is határozottan kimondhatjuk, hogy etársulat, komolyan megérdemli közönségünk műpártolását.

A tudomány művelői, s egy hátlatlan bár de nagy fontosságú életpálya iránt tartozó kegyelettől illetve, szomorú bár de mulaszthatlan kötelességünk tartjuk egy korán elhunyt jelesünk emlékének e szerény sorokat szentelni.

Mult lapunk kéziratának póstára tétele után vettünk egy megdöbbenő hirt, s azért csak rövid néhány szóval jelezhetünk:

Czetler Lajos,

helyb. gymnasiumunk egyik legkitünőbb, legbuzgóbb tanárának korai halálát.

Rövid életrajzát ezennel ide iktatjuk.

Czetler Lajos született Farmoson, Pestmegyében. Iskolai pályáját Jászberényben, Esztergomban, s Nagyszombatban végezte. Tanári állomást 1867-ben nyert Jászberényben. És azóta a tudomány művelésének, terjesztésének és gyarapításának élt. Tanártársai becsülték, tisztelték, tanítványai pedig a legőszintébb szivélyességgel ragaszkodtak hozzá.

Még csak élte 37. évét tölté be.

Ámde a kérlelhetetlen halál nem válogat.

Vakon legyint kaszájával, s onnan van az, hogy oly sokszor jelelenseink soraiból ejt áldozatot.

Czetler Lajos jeles volt.

Mert az, ki megválasztott életpályája s czélul tűzött feladatának nemcsak megfelel, de azok teljesítésében ki is tűnik, méltán érdemli meg a jeles nevet.

Meghidegült tetemeit magába fogadja a rideg föld, de emléke hátrahagyott özvegye s árvája keblében gyászos gyöngédséggel és szeretettel, barátai s ismerősei szivében kegyelettel, tanítványai lelkében pedig hálás érzülettel fog igen sokáig megőriztetni.

Mi pedig szivünkben kívánjuk, hogy e derék férfiu hamvai felett az örök béke angyala lebegjen.

És ezzel letettük sirjára a szerény megemlékezés: *gyopár koszorúját!*

T. Gy.

Kinek mi a baja? *)

× Városunk választó polgárai bosszankodva panaszkodnak, hogy az oly nagyon fontos választási törvényjavaslat tárgyalásakor városunk országgyűlési képviselője hon időzött, s a haza hajója helyett, a Bathó bácsi ladikjain csónakázgatott. Ugyan kedves polgártársak, hogy emelhetnek önök ily méltatlan panaszt, hát nem gondolják meg — hogy a dolgok jelen állása mellett — az illetőt a jövőben alkalmazandó képviselő vá-

*) Állandó rovat, mibe minden méltányos és igazságos panaszt bárkitől is felveendünk.

A szerk.

lasztási törvény nem érdekli, — lévén az reá nézve meghalt malaszt.

× Több uri ember panaszképen felhánnya előttünk, hogy a Jászkunság által multkor ellenünk intézett gorombáskodást igen szeliden utasítottuk rendre. Igazuk van, csakugyan seprűt kellett volna felragadnunk s kitisztitanunk városunkat, ámde vigasztalja önöket azon életpraxis, hogy az ily specciosü szemfényvesztők (alias csöpüt nyelő komédiások) ha egyszer szerepüket lejátszták, rendszeren egész sutyomban keréket szoktak oldani.

× Mi pedig a természet ellen emelünk panaszt, hogy Golenich Károlyt, és Bittermann Edét iker testvérekül nem teremté (Hiszen a közös atyus ugysem hiányzik. A szedő.) Ezek az égi jegy ikereit bizonynal beárnyékolták volna, mert hiszen könnyű az ég azurján parádézni, ámde tessék a pocsolya felszínén ily soká lubiczkolni. Erre csak ők képesek, a: *Nobile par fratrum.*

Városunk s vidékünk ujdonságai.

Városunk közbecsülésben és szeretetben álló gyógyszerészét Merkl József urat azon családi öröm s boldogság érte, hogy kedves neje egy angyali kis csemetével ajándékozta meg. Kívánjuk, hogy a kis angyal szüleinek életét a boldogság és öröm rózsáival ékesítse.

Hymen. Horkay Ilonka, kerületünk közszeretettben álló főmérnökének testi lelki bajakban gazdag leánya mult vasárnap esküdt meg Nagy Sándor nagyváradi ügyvéddel. Kísérjük életüket e frigy szende jelvényei: a boldogság rózsái.

Az egri érsekség által a főtér felső részén építetett új iskolának felülvizsgálata az arra kiküldött bizottság által teljesített, az épület általában átvehetőnek nyilvánított, később javítások és átalakítások még a vállalkozó által eszközözendők, a jövő tanévben a 4 főelemi osztálybeli ifjuság már ott nyer oktatást, ezen iskola lesz a czélnak legfelelőbb, egészben és teljesen berendezve lesz. Tehát már új iskolánk volna, hát az ezen épületért a város által átadott ügynevezett „fehérlo” épület mikor alakittatik át kisdudovodával összekötött 4 osztályú leány iskolává? kérdeni bátorodunk a városi képviselő testületet, mert hisszük, hogy a tényleges esere csak ily körülmények között, és megállapított feltétel alatt jöhet létre, azért bizton hisszük, hogy ez ügyet, most már nem hagyja oly hosszú kötelre mint eddig tevő, és a szerződés érvényesítését illetékes helyen sürgetni fogja, várunk egy ideig, és ha eredményt nem látunk, a kérdéshez tüzetesebben fogunk szólni.

F. hó 5-én Antal Miklós honvéd főhagynagy úr az itteni honvéd lovasszázad parancsnoka sebes lovaglás közben a vele szemközt jövő kisémmel összeközvén, egyik lába a nyereg kapához úgy hozzá ütődött, hogy ezomban azonnal ketté tört; gyors orvosi segély folytán azonban biztos remény van felgyógyulásához. Hogy jövőre fog e oly delcegen űlni lovon mint eddig, kíváncsiak vagyunk reá, adja isten teljesen felgyógyulva mielőbb hagyja el betegágyát.

A napokban tartott érettségi vizsgálatok után nyert bizonyítványokat látván, valóban megbotránkoztunk azon, hogy nálunk ma-

gyarország kellő közepében, tiszta magyarajkú városban holt nyelven állítatik ki, mit hogy az érettnék nyilvánított ifju megértsen, tolmácsra kell szorúnia; honnét van ezen intézkedés nem tudjuk, de hogy helytelen, azt kijelentjük.

A f. évi Julius 31. történt vasúti baleset után Hatvanba érkező, s Szolnok felé haladni kívánó utazó közönség még azon kellemetlen helyzetbe is jutott, hogy akkor a szolnoki vonat már elmenvén, kénytelenek voltak egész éjjelt a Hatvani indóháznál tölteni, illetőleg töltötték volna, ha az állam-vasúti főnökség által onnét kinem utasítottak volna, midőn pedig egy az utazók közül az eránt kérdést intézett egy aranyozott siplás uracskához? azt felelte, hogy minek késtek el, már most oda menjenek ahová tetszik, ő arra való, hogy a vasuton haladó kocsikra felgyeljen, de nem am az utazó közönségre, az úgy segítsen magán a hogy tud; és csakugyan úgy is tettek, mint vert had vonultak ki az indóházból, és kik keresett magának éjjelre menedéket. A magyar államot szolgáló ily pöffeszkedő uracsoktól pedig megvárhatja nem csak a magyar de más utazó közönség is, hogy az ő vétkecs hanyagságuk folytán bekövetkezett szerencsétlenség után ildomosan bánjanak. Eddig úgy látszik kevés gond fordítottat reájuk, ezután azonban tetteiket figyelemmel kísérendjük, és tapasztalt felszeg eljárásokat ostorozni fogjuk ott t. i. hol szükség lesz reá, legfőképen Hatvanban, hol már több panasz fordult elő.

Mult vasárnap birtokossági gyűlést tartott a polgármester, tárgyát a marhavész meggátlása czéljából hozott törvény felolvasása, a kaszárnyához csatolt belteleknek a m. állam nevére leendő telekkönyvi átíratásához szükségelt engedély megadása, és végre a bekövetkező inség és nyomor (háritása czéljából államsegély kérelmezése iránti intézkedés — képezte; ezen felhozott tárgyak a kötvényes telek átíratásához szükségelt engedély kivételével nézetünk szerint nem közbiztonsági, hanem a képviselői közgyűlés hatásköréhez tartoznak; mit akart ezzel érdemes polgármesterünk elérni, nem tudjuk, csak gyanítjuk, és alkalmilag megsűjünk neki.

Az 1870, 1871, és 1872. évekről közsegi pótdói munkálat befejezve van, legközelebbi közgyűlésből a törvényhatósághoz felterjesztetni fog. Ezek a pótdók is jokor jöttek, valamint nehéz volt az ujoanani kivétele, úgy még nehezebb lesz a beszédés, mivel a három évre a beszédendő összeg sokra rúg. Nagy pozitív biz az és így reménye lehet a közpénztárnak, hogy mint papiroson lévő követelés a többi exherentiák közé sorolattik; abból ugyan nem épül fel az alvégi új iskola.

Ismét egy botrányos kurjantásnak voltunk fültanúi, ugyan is mult pénteken heti vásár alkalmával a többek között a városi bakter által elmondott egyik hirdetményi tárgy szóról szóra ez volt: „tilos a kukoricza és krumpli lopás” ez pedig t. m. kapitányi segéd böles intézkedése folytán történt. Hát még azt sem tudja segéd úr, hogy nem csak a kukoricza és krumpli lopás, — hanem minden másnak tulajdonát képező vagyonnak a tulajdonos beegyezése nélküli elidegenítése tilos, azért a közönséget jövőre ily badarságokkal ne ingerelje, mert már az eddigiéket után is elmondhatjuk bátran, hogy „sutor ne ultra crepidam”; jövőre azon ban többet.

Blumenfeld tanító úr felekezett nélküli 4 osztályból álló nyilvános iskolája fentartása tekintetéből évi segélyért folyamodott a va-

rosi hatóságokhoz, mely kérvény a tanács által tárgyalatván ajánlólág terjesztetik a képviselői közgyűlés elé, e méltányos kérvény, hogy a közgyűlés által kedvezőleg foglalomodó javára elintéztetni, merjük biztosan hinni, ily esetekben jászberény város hatósága kedvezőtlen pénzügyi helyzete között is a tanúgy eránti kötelességét igyekezett mindig leróni, tehát most sem fog elmaradni.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ 32-ik számának tartalma: Képek: B. Rothschild Anzelm. — Egyetlen hü barát. — A svábhegyi fogaskerektől vasut. — A déleztelen. Szóveg: B. Rothschild Anzelm. — M. Flóra urhölgy emlékebe. A halálhoz. (Költ. Horvát Boldizsártól.) — Marienbadból II. — A metamorphosis (Elbeszélés ifj. Ábrányi Korneltól.) — Szivbeli tartozások. (Regény) Maquet Ágostól. (Folyt.) — Tarczalevél. — Egyetlen hü barát. — A svábhegyi fogaskerektől vasut. — A fedéztelen. — Ötven év. (Költ. Beranger után) Farkas Lajostól. — Különfelek.

Apróságok.

—t.— Halljuk hogy közeléb Golenich Károly ur egy újabb megírt színdarabban részeseült a Gambriusban. Hogy ezt, mint a minapi névtelen levelet kifogja-e in natura adni, nem tudjuk, de annyit gymnasiumunk néhány derék tanárától elvárunk, hogy a tanári testületnek, a fennti sajtósági megírt színdarab általi veszélyeztetését erélyes fellépéssel meg fogják akadályozni. Elvárjuk. —

× Ide zárunk két kuriozumot: Vohl László holnap reggel. Követválasztási hátralék 3 fl. 30 kr. Sárközi kapitány úr. Schwartz Armin. Azonnal. Követválasztási hátralék 3 frt. 30 kr. Sárközi kapitány úr.

Az egészre csak annyit jegyzünk meg, hogy ha az, aki ily irmodorral bír, vajon ki akkor a sült paraszt.

—t.— Beszélük, hogy a két ázsiai állapot-előidéző szövetkezett volna, no akkor állana be csak valódi grönlandi mizeria, csak hogy bizton remélhető, hogy a zsiros ezethalra vadászók, ba kot lövendenek.

—t.— Mondják hogy Golenich Károly ur nagy komikai szereplése után a minapi névtelen, tehát bizonytal valami díbdab népség általi ovatiót, azért inseeniroztatta, hogy magát drámai, sőt ha lehet tragikai hőse átseréltesse. Jaj Doktissime, hasztalan minden eröködés, már magából soha sem lesz egyéb mint Bajazzo, illetőleg Ugri-füles.

—t.— Halljuk hogy a pulyaságig érzékeny H.— Dezső kielnöktelenítése feletti fájalmában, miután a mult Anna-bálon valódi liberális öltönyben. — s műveletei jelképével — egy nőies szélesappal*) sem tűnhetett fel, — eltökéllé mielőbb másutt keresni szédelgéseinek hívókat. Szorenesés utat! Hát a Doktissimust nem vinné magával? Bárhol produkálhatnák magokat mint shiamikre.

*) Vindou, legyező.

Válasz volna, ha volna!

Jász-Jákóhalma, július 30.

No mert azt tudom, mire válaszoljak de nem azt: kiknek?

Rostollem bevallani, emelygett a gyomrom, olvasva a „Jászkunság“ 56. számában a „Jászkóhalmai Olvasókör“ nevében — tudta nélkül — közzétett neveltséges „Nyilatkozat-ot melyből, annyit olvastam ki, miszerint nagyon bölezen tenné Kormos Károly egyleti elnök úr, ha mint ilyen párszor átolvasgatná azon kör alapszabályait, mely őt méltatlanul elnökséggel tisztelte meg. Vagy nem tudja-e, hogy az alapszabályok szerént elnököt mindig alelnök helyettesít, s csak ennek felszólítása utáni meg nem jelenhetése esetében választható helyettes elnök a kör egyéb tagjai közül? Már pedig hogy helyettesítésre alelnök Kovács István úr felszólítva nem volt, bizonyítja az A) alatti nyilatkozat.

Hivatlan-e vagy nem a toll, mely olvasóköriünk érdekében párszor felszólalt, úgy hiszem ezt a kör összes tagja s nem Sass urak antározák meg! e vádat a B) alatti nyilatkozat alapján visszautasítva, válaszra nem méltatom.

Nem hallgathatom el azonban ama vakmerőségig botrányos egér—fogást, melylyel nyilatkozók s ezek bőrébe bújt elnök, visszaélve nemes hivatásukkal, a „kör nevében“ tesznek közzé oly nyilatkozatot, melytől az aláírást a felszólítás daczára a kör minden tagja kívülök megtagadta, sőt azt határozottan visszautasította. Ki bizta meg tehát őket a kör nevében nyilatkozni? melyik „Olvasókör“ részéről kelt az Jákóhalma? mi vitte nevezett urakat ama vakmerőségre, a kör határozata világos megsértésével, melynek értelmében az általam közölt cikkben a tagok a kör érdekeit sérteve nem látván, a nyilatkozat aláírását megtagadta, s így az csak személyes uton, nem a kör nevében volt közölhető? Ki „handabandázik“ tehát s akarja tétúra vezetni, esalni a világot, én-e, vagy Sass urak s a rókabőrbe bújt elnök úr?!

Hogy egylettünk „bukóféiben“ van, ez oly szomorú igazság, melynek csak titkolása lehet bűn s nem őszinte bevallása. Különben is álljanak itt állításaim okai, beszéljenek helyettem a tények:

Volt ennek a körnek megalakulásakor 132 frt. készpénze, rendes helyisége, hitele s vagy 25 rendes tagja: ma számlál összesen 11 tagot, pénz és hitel nélkül; rendes helyiségéből bérletfizetési képtelenség miatt kiutasítva. Vajjon ez-e szerintük az előhaladás?

Az alapszabályok 2. és 3. §-ai értelmében a kör ezéjájúl tűzte ki: „társulás útján a tagok közt az olvasási hajlamot ebroszteni... s o ezél elérésére időszaki lapokat járát stb.!! — Olvasóköriünk virágzása korában bírt részint saját vagyonából, részint ajándékképen 3 napi lapot, 7 hetilapot s egy havit: ma a pénztár teljes kiürültével, s elnök hőbortjai folytán az ajándékolt is megvonatván, birja összesen a „Jászkunság“-ot, egyebet semmit. Ez-e talán szerintük az előhaladás?

Igen uraim, tökéletes igazat adok Sass uraknak abban, hogy a kör „áll“, — s nem halad!

Az alapszabályokban foglaltatik az is, hogy „a kör helyiségében időnkint népszerű felolvasásokat tart, jótékony célú színi előadásokat rendez s minden hóban választmányi gyűlést tart“... Hol késtek mind ezek eddig az éji homályban? — S ezt nevezik ők virágzásnak!?

Térjünk most a kör működésére. Mindenekelőtt a jegyzőkönyvet ütöm fel... az az hogy ütém, ha volna! Van igaz a körnek főjegyzője Sass István úr személyében, s ő e tisztséget meg is érdemli ama szorgalom s buzgóságért, melyet kifejt a községközi társaságban. Minek volna e mellé jegyzőkönyvet vezetni a kör ügyeiről, mikor az ügyis „áll“, s mint magát biztatja: „tovább is állni fog“?!

A jun. 28-iki határozat igaz, kimondotta a kör fennmaradását a jelenlegi alapszabályok mellett, de az is áll, hogy ez elnök pressiója folytán kimondás ép oly méltánytalan, mint minden jogalapot nélkülöz. Tudva van, hogy megalakulása előtt 5 évvel kezdtek e kör alapját gyűjteni, melybe jobb — úgy mint baloldali egyaránt áldozott filléreket; illő leondott azért pártszínezet nélkül „Egyenlőségi kör“-t alakítani s nem szorítani sarokba az ellenpártiak 5 évi áldozatfilléreit.

Im itt vannak Sass urak a források, melyekből handa-bandázásaimat meritettem, s melynek írásakor olyformát gondoltam, mint a vitéz tábornok, kit az ellenfél leggyávább embere fogott el mikor épen aludt, s ki csak azt szégyellte, hogy nem hozzá hasonló vitézzel van dolga.

Még csak tisztelt Sas Pál uramhoz kívánok szólni, hogy máskor jobban megfontolja mi alá s mit iratnak vele, mert lássa ez a mai világban ám csak így járja, máskülönb oda jut, hová Toth K. András szerződés aláírása folytán jutand; úgy bizony! No most csak folytassák tovább handabandáikat, vaksák a világot mig lehet, majd én meg világítok. No no ne pityeregjenek! ne pirúljanak úgy, hisz nem a legelső már ez önöknél! Bombasztikus Nyilatkozatukra higgyék el, sajnáltam a tentát! De hisz majd szolgáltatt még a kormos kémény többet is! Jó éjt uraim!!! Jákóhalmai.

Nyilatkozat.

Másolat.

(A.)

Alóírt mint a jász-jákóhalmai „Olvasókör“ választott alelnöke kijelentem, miszerint a kör f. évi július 19-én tartott gyűlésén elnök helyettesítésre felszólítva nem csak hogy nem voltam, sőt ezt elnök jelenlétében a körnek tagjai nem is látták szükségesnek; a miért is Sas Pál úr helyettesességét — a kör nevében, — mely róla különben sem bír tudomással, érvénytelennek nyilvánítom.

Kelt Jász-Jákóhalma Július 28. 1874.
Kovács István m. k. egyleti alelnök.
A másolat hiteltre
Kovács István, egyleti alelnök.

Nyilatkozat.

Másolat.

(B.)

Mí alóírtak mint a jász-jákóhalmai „Olvasókör“ alapító, és rendes tagjai, hitelesen bizonyítjuk, hogy a „Jászkunság“-ban — Jákóhalmai név alatt levelező úr a kör rendes tagjának az alakuló gyűlés utáni értekezlet alkalmával Farkas Imre pénztárnok előterjesztése folytán egyhangúlag elfogadtatott, s így egyéni hivatottságát a kör érdekében felszólításra, s vélemény nyilvánításra jogosítottak tartjuk, — s ezennel elismerjük.

Jász-Jákóhalma 1874. Július 30-án.
Farkas Imre m. k. pénztárnok. Kovács István m. k. egyleti alelnök, Csik Péter m. k. körjegyző, Forgács Sándor m. k. Kovács Sándor m. k., Nagy József m. k. Szerents Antal m. k., Lukács István m. k., Tóth Pál m. k., Gubicz János m. k., Farkas Benedek m. k., Forgács Jakab m. k., Molnár István m. k.

A másolat hiteltre
Kovács István, egyleti alelnök.